

Tid kommer, og det varer maaske ikke saa længe, da Store Bælts Færgerne ikke længere magter Trafikken over Store Bælt, maa vi maaske gaa til det, som her er foreslaaet. Jeg synes blot ikke, det haster med at gennemføre det lige i de allerførste Dage. Og skal vi have en Dampfærgeforbindelse med Sjælland, tror jeg, at den her foreslaaede er den bedste og ikke f. Eks. Refsnæs—Hou—Forbindelsen, som var fremme i 1908 og Aarene derefter, eller forskellige andre Forbindelser.

Enkeltheder vil jeg ikke komme ind paa, for jeg har en Fornemmelse af, at Udvalgets Arbejde ikke vil tage saa ganske kort Tid, og i Udvalget kan man bedre faa Rede paa de mange Enkeltheder, man alligevel vil have Oplysning om. Jeg maa maaske lige spørge den højtærede Minister, hvorfor Næstved—Karrebæksminde—Banen er gaaet ud som Statsbane, den var jo paa det af Folketinget vedtagne Lovforslag, og jeg synes ikke, jeg hørte Ministeren ved sin Fremsettelse af Lovforslaget nævne Grundene.

Som jeg har nævnt, spiller det forretningsmæssige for mig en stor Rolle, og med det forretningsmæssige sigter jeg ogsaa til den økonomiske Side. Folketinget optog en Forhandling om Taksterne, og det Spørgsmaal spillede en stor Rolle dernede. De fleste var enige om, at naar Driften skulde være forretningsmæssig, skulde Banerne give en rimelig Rente, men paa den anden Side blev de ved at holde paa, at under Krigen kunde der dog ikke være Tale derom, man kunde ikke forhøje Taksterne, for det var udemokratisk. Jeg ser nu ikke, at det har noget med Demokrati at gøre — skulde det endelig være noget i den Retning, vilde jeg synes, det var en Foranstaltning, der var det modsatte af demokratisk, for det er ikke særlig Smaafolk, der kører med Banerne eller bruger Banerne. Men for saa vidt er vi over det Spørgsmaal nu for Tiden, idet vi lige har faaet en Takstforhøjelse. Desværre gælder den kun til Udgangen af 1918, men naar den Tid er forløbet, kan vi forhaabentlig faa den forlænget. Men jeg ser i det Faktum, at der er blevet fremsat og vedtaget en Takstforhøjelse, en delvis Indrømmelse til vort Standpunkt. For Resten synes jeg ogsaa, at det for Administrationen og for Tjenestemændene maa være en Tilfredsstillelse, at det er saaledes, at Banerne giver et Overskud. Naar der er Tale om Forbedring og Forhøjelse af Lønnen, staar de friere, naar den Virksomhed, de arbejder i, virkelig giver Overskud i Stedet for Underskud.

Jeg synes, det er rimeligt at stille det Krav, at Banerne skal kunne give en rimelig Rente.

§ 2 giver mig Anledning til at spørge den højtærede Minister, om der ikke kunde være Anledning til at forandre de Regler for Ekspropriation, som findes i Forordningen af 5. Marts 1845, thi det er tidt nogle mærkelige Resultater, der kommer ud af Ekspropriationerne.

I Anledning af § 4, der omhandler Jernbaneskylden, vil jeg gerne henstille til den højtærede Minister, der mener, at der ikke kan faas mere ud af Jernbaneskylden, at der gøres Forsøg paa at faa noget mere ud af den, for der skabes store Værdiforøgelser paa de Steder, hvor der anlægges nye Jernbaner. Naar man paa Finanslovforslaget ser den latterlig lille Sum, der viser Indtægten af Jernbaneskylden, virker den næsten som en Parodi paa en Lov, thi Indtægterne og Udgifterne er omtrent ved at balancere.

Den af Ministeren anviste Vej til at skaffe Penge paa synes jeg ikke er saa gal. Der foreslaas jo, at Ministeren udsteder Obligationer, der saa skal sælges til Hypotekbanken — det er nu mindre væsentligt —, men at det er Trafikministeren, der skal udstede disse Obligationer — og jeg forstaar det saaledes, at Renter og Afdrag af dem kommer paa Statsbanernes Budget —, anser jeg for en absolut Fordel, for jeg tror, det vil animere til, at der virkelig faas lidt bedre Udbytte af vore Jernbaner.

Trods mine Betænkeligheder ved den økonomiske Side mener jeg at kunne sige, at vi vil underkaste Lovforslagene en velvillig Behandling. Der er meget i dem, der i høj Grad vil virke til at fremme vort Erhvervsliv og give Kræfter og Udviklingsmuligheder til den Kamp, der vil komme senere. Men jeg synes paa den anden Side — og det er jo ogsaa indrømmet i Folketinget — at Forholdene for Tiden er saa usikre, at vi ikke kan se, hvilken Vej vi skal gaa, og derfor haster det ikke saa forfærdeligt. Vor Landbrugsproduktion, der jo har tilført Banerne megen Trafik, er ved at gaa i Staa, det samme gælder til Dels Industrien, og hvordan vi faar det paa Fode igen, ved vi ikke. Og jeg kan ikke andet end advare mod, at vi bliver ved med at bevilge Penge, om hvilke vi ikke ved, hvorfra vi skal faa dem. Vi kan jo faa dem ved Laan, det er rigtigt nok, men enten vi laaner dem paa den ene eller den anden Maade, er det en Forøgelse af vor Statsgæld, og den kan vi efter min Mening ikke gaa med til, uden at der anvises Udveje til at faa Pengene ind.